

El sentiment anti-València reviscola a Alacant

¿Qui vol trencar el sud?

El sentiment històric d'estar marginada per València retorna a Alacant. EL TEMPS ha buscat raons i interessos, i ha trobat altres casos semblants als Països Catalans.

És poc probable que els centenars de joves que fa unes setmanes es manifestaren pels carrers d'Alacant contra el tancament dels bars a les tres de la matinada hagueren llegit l'assaig de Josevicente Mateo *Alacant a part*. No obstant això, els seus crits exasperats de "¡Putà València!" eren la prova més cridanera que el títol de Mateo, escrit ja fa 26 anys, continua tenint vigència.

No era sols aquella manifestació; també els partits de l'Hèrcules i la crema de les fogueres de Sant Joan serveixen d'excusa per a tornar al crit contra València. Irracional, inconcret, València com a enemiga d'Alacant i causant de bona part dels seus problemes.

El fenomen, d'anecdòtic o folklòric, ha passat a ser un autèntic problema polític. L'alcalde d'Alacant, el socialista Àngel Luna, manifestava en l'entrevista publicada en el darrer número d'EL TEMPS que creixia el sentiment antivalencianista a la ciutat d'Alacant. El president de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, anava més enllà i manifestava en els mitjans de comunicació que el problema tenia orígens concrets i que era inflat per un mitjà de comunicació i una certa cúpula empresarial. Un anunci més oficial de l'existència del perill, impossible.

¿Quins són els greuges que Alacant diu que li fa València? Bàsicament econòmics. Els empresaris i industrials alacantins tenen una llista ben llarga en què les inversions en infraestructures són primordials: la disminució de vols a l'aeroport de l'Altet, la manca d'inversions en el port, la mala situació de les línies ferroviàries, i això quan creixen els vols a Manises, augmenta imparablement el port de València o és possible que el TGV visite la ciutat del Túria.

"Bàsicament, són problemes que no depenen gens de l'administració autonòmica, sinó de Madrid. —argumenta Pasqual Molla (EUPV), diputat autonòmic i nascut a Elx—. Però a Alacant, des de l'arribada de l'autonomia, hi ha un sentiment boirós que ara València és qui mana i, per tant, la responsable del que passa".

Per què València fa el paper de dolenta que, en realitat, hauria de correspondre a Madrid és un fenomen ben complex. L'historiador Pere M. Orts ha estudiat la històrica protesta d'Alacant: "En el fons —comenta— Alacant és una capital artificial creada des de Madrid amb l'arribada de funcionaris i delegacions oficials que no arriba a articular al seu voltant ni tan sols la província i que, això no obstant, té un important creixement econòmic i de població en aquests últims anys. Per

Muira el Rat Penat

Els enfrontaments entre les ciutats d'Alacant i València tenen una documentada base històrica. A aquesta animadversió, hi contribuïren moltes decisions comercials i polítiques que obligaren ambdues ciutats a competir per un mateix es-

pai. Per exemple, en les Corts del Regne de València del 1604, presidides pel rei Felip III, Alacant va obtenir el permís d'importar oli de Sicília i d'Andalusia, però no de cap altra ciutat del Regne.

No obstant això, les escenes més virulen-

tes tingueren per motiu l'afany d'obtenir honors i favors reials.

En 1683, Alacant, que havia tingut un gran desenvolupa-

això s'enfronta a València, a la recerca d'un protagonisme i d'una identitat també artificial”.

ECOS DEL “SURESTE”

El creixement demogràfic d'Alacant ha estat un fenomen relativament recent que ha convertit la ciutat, en els últims vint anys, en un refugi d'immigrants de tots els racons d'Espanya. Actualment, més de la meitat de la població (estimada en uns 260.000 habitants), ha nascut fora de la ciutat i els seus orígens són molt diversos. Entre els col·lectius més importants hi ha 26.452 manxecs i 15.192 murcians. Els últims informes afegeixen també que el 24% de la població sap parlar català. La composició heterogènia dels seus pobladors i l'animadversió històrica envers València crearen el millor camp de proves per a un dels experiments centralistes de Franco: *el Sureste español*.

De la mà dels pensadors franquistes més actius, a la ciutat d'Alacant va sorgir la idea de separar el sud dels Països Catalans del seu entorn més immediat. En la seua dialèctica, Alacant, la província tradicionalment menyspreada per València, podia arribar a totes les seues aspiracions si encapçalava la iniciativa de crear una nova regió: el sud-est, formada amb les províncies d'Albacete, Múrcia i Almeria. El projecte es va posar promptament en marxa i encara avui en queden restes evidents. La CAM, Caixa d'Estalvis del Mediterrani, antiga Caja de Ahorros de Alicante i Murcia, no és més que l'hereva de la Caja de Ahorros del Sureste, i la implantació del diari *La Verdad de Murcia* en Alacant data també d'aquesta època. Una altra empremta és la perfecta comunicació per autopista entre les dues capitals, Alacant i Múrcia, sense el peatge que grava la comunicació amb València.

ment econòmic durant els últims anys, va demanar al rei Carles II diversos privilegis, entre ells, el títol d'il·lustre. Immediatament, les autoritats de València reaccionaren negativament, perquè veien en la iniciativa un perill per a la seua si-

tuació com a cap i casal del regne. Tot i aquesta oposició, el 24 d'agost del 1687 els privilegis eren concedits a Alacant, que havia fet de la demanda una qüestió d'honor. Un mes després, el correu que, des de Madrid, portava els documents

reials era rebut a la ciutat enmig d'una gran expectació. La població, exaltada pel que considerava una victòria contra València, començà a manifestar-se espontàniament sota el crit de “¡Muir a el Rat Penat!” (el nom pel qual era coneguda la